

Taliban heyetinin terlikleri

17 Ekim 2021

A

Geçen hafta üst düzey sayılabilecek olan bir Taliban heyeti Türkiye'ye geldi. Bu ziyaret pek çok açıdan da eleştirildi. Bu ziyareti pek çok açıdan eleştirebiliriz elbette. Öte yandan, devlet olmanın bir gereği olarak başka devletlerle ilişki kurmak ya da halihazırda var olan ilişkiyi idare etmek gibi zorunlulukların var olduğunu da unutmamalıyız. Modern dünyada herhangi bir devletle hiç ilişki kurmamak gibi bir şansımız yok. Hatta bu ilişkilerin tek yönlü, tek boyutlu ya da tek eksenli olması da mümkün değil. Bir alanda iş birliği yaptığımız bir devletle başka bir alanda karşı karşıya gelmek artık çok sıradan bir durum. Hatta bazen bir zorunluluk. Ne yapacağız yani? Rusya'dan ya da İran'dan doğal gaz almayacak mıyız? Böyle bir lüksümüz var mı? Bunu ideal bir durum olarak değil, aksine, gerçek hayatta yaşanan ve pek hoşlanmadığım bir durumu tarif etmek için kullanıyorum. Keşke hep Yeni Zelanda ile ilişki kursak da başka ülkeye gerek kalmasa. Ama maalesef "değerli yalnızlık" gibi kavramların bu devletler arası dünyada yeri yok. Dolayısıyla benim gibilerin de...

Taliban heyetinin Türkiye'ye gelişi de bu açıdan bir ateşten gömlek. Çünkü örneğin, Utku Çakırözer 31 kişilik heyetteki 18 kişinin BM'nin terör listesinde olduğunu söyledi. Bunun Türkiye açısından olumsuz sonuçlar doğurabilecek bir durum olup olmadığını merak ediyorum mesela. Bu arada tarihi bağlar ve halen devam eden Türkiye "sempatisi" dışında Afganistan ile pek bir ortak noktamız olduğunu da görmüyoruz. Hanefi-Maturidi gelenekten geliyorlar ama bunun pratikte neredeyse hiçbir anlamı yok. Çünkü inanç dediğimiz şey esasında kültür, gelenek ve hepsinden önemlisi nesnel koşullar etkisinde şekillenen bir kurum. Ve bu saydığımız unsurlar, Türkiye ve Afganistan açısından, günlük ve kurumsal inanç pratik ve esaslarının çok ciddi biçimde farklılaşmasına yetecek kadar uzun bir süredir farklı dinamikler içinde şekilleniyor.

Ya da diyelim ki Kabil Havalimanı meselesi. Afganistan ya da o bölge siyasetini yakından takip etmemem de tamamen kayıtsız kaldığımı da söyleyemem. Fakat ne kendi aklımla ne de başkalarının anlattıklarıyla tatmin edici bir sonuca varamadım: Riski getirisinden çok olan bir havalimanının (Kabil Havalimanı) işletmesini almak bizim için neden bu kadar önemli?

「私は2本で卒業します」 終りがくる育毛剤

ニューモ

妻が始めた、1本50円の記憶力対策ドリンクが凄い

ニッスイ

by Taboola

Kısacası, bir başlayınca eleştirecek çok şey var.

Fakat bence bu ziyaret içimizdeki “kolonyal” bakış açısını bir kere daha yüzümüze vurduğu için de önemliydi. Özellikle sosyal medyada adını sanını bildiğimiz, güvendiğimiz, saydığımız bazı isimlerin de bu kervana katıldığını görmek üzüntü verdi. Heyetin geleneksel kıyafetleriyle gelmiş olması, ayaklarında terlik olması sınırsız bir mavra konusu oldu. Adamlar aşağılandılar da aşağılandılar. Biz temiz tıraşlı yüzlerimiz ve ütülü takım elbiselerimizle moderndik, onlar ise sakalları, cübbeleri ve terlikleriyle gerili Doğululardı.

Yanlış anlaşılmaya pek açık bir şey söylediğimin farkındayım. O zaman bir de şöyle anlatayım: Merak etmeyin; sakal, cübbe ve terlik yerine, gidip sinekkaydı tıraş, 160s İngiliz kumaşı ve İtalyan tasarımıyla yapılan takım elbise ve deri iskarpin gelince bir şey değişmiyor. Çok sayıda gördüğüm için bu tiplemeden bunu büyük bir rahatlıkla söyleyebiliyorum. Ayrıca bir insanı, ülkeyi, kültürü böylesine yukarıdan bakarak konuşmak ve aşağılamak da bizi o kafa yapısından çok da uzak bir yere koymuyor.

Özetle, Taliban anlayışını insana yakışmaz görmek hakkınız. Ben de öyle görüyorum. Taliban'ın Türkiye ziyaretini eleştirmek hakkınız. Ben de eleştiriyorum. Ama kendi siyasi-itikadi duruşunuza ahlaki bir norm muamelesi yapamaz hele de buna dayanarak başka insanları ve kültürleri aşığılayamazsınız. Bu çünkü ırkçılıktır. Irkçılık da benim anlayışına göre ne bir akıl hastalığı ne de bir fikirdir. Irkçılık suçtur.

Sosyal medya adaleti

Yaklaşık bir buçuk yıl kadar önceydi. Bir kadın akademisyen, sosyal medyada, uzunca bir süredir ısrarlı bir şekilde meslektaşları bir akademisyenin tacizine uğradığını yazdı. Sonra ona başka bir kadın akademisyen daha eklendi. O da aynı kişinin kendisini taciz ettiğini duyurdu. Sonra ortaya isimler döküldü. Linçler başladı. Linçler sadece adı geçen akademisyenle sınırlı kalmadı. Başka isimlere de sıçradı. Olay yargıya intikal etti. Ve geçen hafta İsveç yargısı bir karar verdi. Adı geçen erkek akademisyen bu karar sonrası bir video yayınlamaya bu kararın masumiyetini net biçimde ortaya koyduğunu söyledi. Tüm bunlar sosyal medya üzerinden, kamuya açık bir şekilde cereyan etti üstelik. Ben de oradan takip ettim. Sonrasını yazamayacağım çünkü korkunç şeyler var. Kadın hakları üzerinden birbirine en cinsiyetçi hakaretleri ve küfürleri edenler mi dersiniz, yalanlar, trol hesaplar, fotoşoplu belgeler mi... Ne ararsan var.

Ne yok ama biliyor musunuz; tüm bu yaşananların kadın hakları mücadelesine ve "Kadının beyanı esastır" ilkesine ne büyük zarar verdiğini düşünen... Bir tek o yok.

Davalı ve davacıyı bir tarafa bırakalım. Çünkü onlar için bu gerçekten kişisel bir mesele. Peki ya geri kalanlar?